

Mýty o social freezingu: Představa garance či kontroly plodnosti je zavádějící

12.9.2023 - | Phoenix Communication

Social freezing je ve své podstatě kryokonzervace vlastních vajíček či spermií za účelem jejich pozdějšího použití pro oplodnění in vitro.

Kvalita zamražených pohlavních buněk se časem nesnižuje a teoreticky mohou být takto uchované i více než deset let. Po rozmrazení „přežije“ 90 až 97 % vajíček. Tato fakta ale pro úspěšnost oplodnění a samotného těhotenství nejsou určující a mohou vyvolat nerealistická očekávání.

Rozhoduje (nejen) věk

„Na úspěšnost terapie se zmraženými vajíčky nebo spermiemi má vliv především věk, ve kterém pacientí odebrání buněk podstoupí. Po 35. roku života mražení vajíček z medicínského hlediska postupně ztrácí smysl. Důležité je i následné načasování oplodnění, biologicky totiž ženské tělo není přizpůsobeno na těhotenství ve vysokém věku. Proto ani odebrání zdravých vajíček v mladém věku není zárukou úspěšného těhotenství po čtyřicítce,“ upozorňuje **MUDr. Hana Višňová, vedoucí lékařka kliniky IVF CUBE a odborný garant Nadačního fondu ProPlodnost**, jehož posláním je otevřeně komunikovat o důležitosti ochrany plodnosti. Social freezing podle lékařky k zaručeným metodám ochrany plodnosti nepatří. *„Zdravotní diagnóza ohrožující plodnost, případně plánovaná léčba, která může poškodit reprodukční orgány, jsou relevantním důvodem pro zvážení metody social freezingu. Odkládat těhotenství jen s falešným pocitem kontroly nad jeho načasováním ale nepovažuji za vhodný způsob ochrany plodnosti,“* říká MUDr. Višňová.

Nereálné představy i očekávání

Přílišné zjednodušování tématu social freezingu vede podle lékařky i k nereálným představám o samotné metodě a jejích reálných možnostech. Mnohé ženy tak přicházejí na kliniku s představou, že absolvují jednorázový zákrok, který jim následně zaručí plnou kontrolu nad plánováním těhotenství. Realita ale může být diametrálně odlišná. *„Na zachování vysoké šance na otěhotnění je potřebná kumulace velkého množství kvalitních vajíček. Aby měla žena po deseti letech od zmrazení solidní šanci na otěhotnění, potřebuje jich ideálně 30. Takového počtu však nedosáhneme po jednom odběru, a žena musí často absolvovat několik cyklů hormonální stimulace a následných odběrů v narkóze. To pro ni představuje nemalou psychickou, fyzickou a hlavně i finanční zátěž,“* upozorňuje MUDr. Višňová a dodává další důležitý fakt: *„Social freezing a následné uskladnění zmražených pohlavních buněk zdravotní pojišťovny proplácují jen onkologickým pacientům.“*

Řešením je včasné vyšetření plodnosti

Social freezing tedy není možné považovat za garantovaný způsob ochrany plodnosti ani kontroly nad jejím načasováním. Prvním krokem k zodpovědnému plánování rodičovství by proto podle lékařky mělo být vyšetření plodnosti, a to ideálně už v mladém věku. *„Muži i ženy by se o své reprodukční zdraví měli zajímat preventivně už v mladém věku a o hodně dříve, než k rozhodnutí založit si rodinu přistoupí,“* upozorňuje. **Takovéto vyšetření v současné době není zahrnuto v rámci preventivních prohlídek u gynekologa ani urologa, proto by se o něj měli mladí lidé zajímat sami.** Bezplatnou možnost nabízí i zmíněný Nadační fond ProPlodnost. *„Orientační představu o plodnosti získáte už na základě jednoduchého online testu. Jeho výsledek můžete následně konzultovat s odborníky na reprodukční medicínu a ti vás v případě potřeby objednají na*

bezplatné vyšetření plodnosti,” dodává Hana Višňová.

Tři nejčastější mýty o social freezing:

Pro úspěšnost metody je zásadní věk, který postupně snižuje kvantitu i kvalitu pohlavních buněk. Oba parametry ale může ovlivnit i zdravotní stav nebo životní styl. Může se tedy stát, že lékař vám metodu social freezingu nedoporučí právě kvůli věku.

Po třicítce se šance na odebrání dostatečného množství kvalitních vajíček postupně snižuje a málokdo si tuto metodu, nehrazenou ze zdravotního pojištění, může dovolit finančně. S věkem ženy klesá počet geneticky zdravých vajíček. Ve 35 letech je zdravá přibližně už jen 1/3 z celkové zásoby.

Úspěšnost metody závisí na vícero faktorech, především na věku v době mražení, zdravotním stavu pacientky v době použití a také kvalitě spermií a zdravotnímu stavu partnera. Proto ani v případě odběru zdravých buněk v mladém věku není úspěšné těhotenství garantováno.

<https://www.phoenixcom.cz/press/myty-o-social-freezingu-predstava-garance-ci-kontroly-plodnosti-je-zavadejici>